శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ

మహర్షి వేదవ్యాసప్రణీతం శ్రీమద్భాగవతమహాపురాణం

॥ దశమస్కంధే ఏకచత్వారింశోఽధ్యాయః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ

శ్రీమద్భాగవతమహాపురాణం

॥ దశమస్కంధే ఏకచత్వారింశోఽధ్యాయః ॥

శ్రీశుక ఉవాచ
స్తువతస్తస్య భగవాన్ దర్శయిత్వా జలే వపుః।
భూయః సమాహరత్ కృష్ణో నటో నాట్యమివాత్మనః ॥ **1** ॥

సోఽపి చాంతర్హితం వీక్ష్య జలాదున్మజ్జ్య సత్వరః।
కృత్వా చావశ్యకం సర్వం విస్మితో రథమాగమత్ ॥ **2** ॥

తమపృచ్ఛద్ధృషీకేశః కిం తే దృష్టమిహాద్భుతం।
భూమౌ వియతి తోయే వా తథా త్వాం లక్షయామహే ॥ **3** ॥

అక్రూర ఉవాచ
అద్భుతానీహ యావంతి భూమౌ వియతి వా జలే।
త్వయి విశ్వాత్మకే తాని కిం మేఽదృష్టం విపశ్యతః ॥ **4** ॥

యత్రాద్భుతాని సర్వాణి భూమౌ వియతి వా జలే।
తం త్వానుపశ్యతో బ్రహ్మన్ కిం మే దృష్టమిహాద్భుతం ॥ **5** ॥

ఇత్యుక్త్వా చోదయామాస స్యందనం గాందినీసుతః।
మథురామనయద్ రామం కృష్ణం చైవ దినాత్యయే ॥ **6** ॥

మార్గే గ్రామజనా రాజంస్తత్ర తత్రోపసంగతాః।
వసుదేవసుతౌ వీక్ష్య ప్రీతా దృష్టిం న చాదదుః ॥ **7** ॥

తావద్ వ్రజౌకసస్తత్ర నందగోపాదయోఽగ్రతః।
పురోపవనమాసాద్య ప్రతీక్షంతోఽవతస్థిరే ॥ **8** ॥

తాన్ సమేత్యాహ భగవానక్రూరం జగదీశ్వరః।
గృహీత్వా పాణినా పాణిం ప్రశ్రితం ప్రహసన్నివ ॥ **9** ॥

భవాన్ ప్రవిశతామగ్రే సహయానః పురీం గృహం।
వయం త్విహావముచ్యాథ తతో ద్రక్ష్యామహే పురీం ॥ **10** ॥

అక్రూర ఉవాచ
నాహం భవద్భ్యాం రహితః ప్రవేక్ష్యే మథురాం ప్రభో।
త్యక్తుం నార్హసి మాం నాథ భక్తం తే భక్తవత్సల ॥ **11** ॥

ఆగచ్ఛ యామ గేహాన్ నః సనాథాన్ కుర్వధోక్షజ।
సహాగ్రజః సగోపాలైః సుహృద్భిశ్చ సుహృత్తమ ॥ **12** ॥

పునీహి పాదరజసా గృహాన్ నో గృహమేధినాం।
యచ్ఛౌచేనానుతృప్యంతి పితరః సాగ్నయః సురాః ॥ **13** ॥

అవనిజ్యాంఘ్రియుగలమాసీచ్ఛ్లాక్ష్ణ్యా బలిర్మహాన్।
ఐశ్వర్యమతులం లేభే గతిం చైకాంతినాం తు యా ॥ **14** ॥

ఆపస్తేఽంఘ్ర్యవనేజన్యస్త్రీన్ లోకాంఛుచయోఽపునన్।
శిరసాధత్త యాః శర్వః స్వర్యాతాః సగరాత్మజాః ॥ **15** ॥

దేవదేవ జగన్నాథ పుణ్యశ్రవణకీర్తన।
యదూత్తమోత్తమశ్లోక నారాయణ నమోఽస్తు తే ॥ **16** ॥

శ్రీభగవానువాచ
ఆయాస్యే భవతో గేహమహమార్యసమన్వితః।
యదుచక్రద్రుహం హత్వా వితరిష్యే సుహృత్ప్రియం ॥ **17** ॥

శ్రీశుక ఉవాచ
ఏవముక్తో భగవతా సోఽక్రూరో విమనా ఇవ।
పురీం ప్రవిష్టః కంసాయ కర్మావేద్య గృహం యయౌ ॥ **18** ॥

అథాపరాహ్ణే భగవాన్ కృష్ణః సంకర్షణాన్వితః।
మథురాం ప్రావిశద్ గోపైర్దిదృక్షుః పరివారితః ॥ **19** ॥

దదర్శ తాం స్ఫాటికతుంగగోపుర -
    ద్వారాం బృహద్ధేమకపాటతోరణాం।
తామ్రారకోష్ఠాం పరిఖాదురాసదా -
    ముద్యానరమ్యోపవనోపశోభితాం ॥ **20** ॥

సౌవర్ణశృంగాటకహర్మ్యనిష్కుటైః
    శ్రేణీసభాభిర్భవనైరుపస్కృతాం।
వైదూర్యవజ్రామలనీలవిద్రుమై -
    ర్ముక్తాహరిద్భిర్వలభీషు వేదిషు ॥ **21** ॥

జుష్టేషు జాలాముఖరంధ్రకుట్టిమే -
    ష్వావిష్టపారావతబర్హినాదితాం।
సంసిక్తరథ్యాపణమార్గచత్వరాం
    ప్రకీర్ణమాల్యాంకురలాజతండులాం ॥ **22** ॥

ఆపూర్ణకుంభైర్దధిచందనోక్షితైః
    ప్రసూనదీపావలిభిః సపల్లవైః।
సవృందరంభాక్రముకైః సకేతుభిః
    స్వలంకృతద్వారగృహాం సపట్టికైః ॥ **23** ॥

తాం సంప్రవిష్టౌ వసుదేవనందనౌ
    వృతౌ వయస్యైర్నరదేవవర్త్మనా।

ద్రష్టుం సమీయుస్త్వరితాః పురస్త్రియో
హర్మ్యాణి చైవారురుహుర్నృపోత్సుకాః ॥ **24** ॥

కాశ్చిద్ విపర్యగ్ధృతవస్త్రభూషణా
విస్మృత్య చైకం యుగలేష్వథాపరాః ।
కృతైకపత్రశ్రవణైకనూపురా
నాంక్త్వా ద్వితీయం త్వపరాశ్చ లోచనం ॥ **25** ॥

అశ్నంత్య ఏకాస్తదపాస్య సోత్సవా
అభ్యజ్యమానా అకృతోపమజ్జనాః ।
స్వపంత్య ఉత్థాయ నిశమ్య నిఃస్వనం
ప్రపాయయంత్యోఽర్భమపోహ్య మాతరః ॥ **26** ॥

మనాంసి తాసామరవిందలోచనః
ప్రగల్భలీలాహసితావలోకనైః ।
జహార మత్తద్విరదేంద్రవిక్రమో
దృశాం దదచ్ఛ్రీరమణాత్మనోత్సవం ॥ **27** ॥

దృష్ట్వా ముహుఃశ్రుతమనుద్రుతచేతసస్తం
తత్ప్రేక్షణోత్స్మితసుధోక్షణలబ్ధమానాః ।
ఆనందమూర్తిముపగుహ్య దృశాఽఽత్మలబ్ధం
హృష్యత్త్వచో జహురనంతమరిందమాధిం ॥ **28** ॥

ప్రాసాదశిఖరారూఢాః ప్రీత్యుత్ఫుల్లముఖాంబుజాః ।
అభ్యవర్షన్ సౌమనస్యైః ప్రమదా బలకేశవౌ ॥ **29** ॥

దధ్యక్షతైః సోదపాత్రైః స్రగ్గంధైరభ్యుపాయనైః ।
తావానర్చుః ప్రముదితాస్తత్ర తత్ర ద్విజాతయః ॥ **30** ॥

ఊచుః పౌరా అహో గోప్యస్తపః కిమచరన్ మహత్।
యా హ్యేతావనుపశ్యంతి నరలోకమహోత్సవౌ ॥ **31** ॥

రజకం కంచిదాయాంతం రంగకారం గదాగ్రజః।
దృష్ట్వాయాచత వాసాంసి ధౌతాన్యత్యుత్తమాని చ ॥ **32** ॥

దేహ్యావయోః సముచితాన్యంగ వాసాంసి చార్హతోః।
భవిష్యతి పరం శ్రేయో దాతుస్తే నాత్ర సంశయః ॥ **33** ॥

స యాచితో భగవతా పరిపూర్ణేన సర్వతః।
సాక్షేపం రుషితః ప్రాహ భృత్యో రాజ్ఞః సుదుర్మదః ॥ **34** ॥

ఈదృశాన్యేవ వాసాంసి నిత్యం గిరివనేచరాః।
పరిధత్త కిముద్వృత్తా రాజద్రవ్యాణ్యభీప్సథ ॥ **35** ॥

యాతాశు బాలిశా మైవం ప్రార్థ్యం యది జిజీవిషా।
బధ్నంతి ఘ్నంతి లుంపంతి దృప్తం రాజకులాని వై ॥ **36** ॥

ఏవం వికత్థమానస్య కుపితో దేవకీసుతః।
రజకస్య కరాగ్రేణ శిరః కాయాదపాతయత్ ॥ **37** ॥

తస్యానుజీవినః సర్వే వాసఃకోశాన్ విసృజ్య వై।
దుద్రువుః సర్వతో మార్గం వాసాంసి జగృహేఽచ్యుతః ॥ **38** ॥

వసిత్వాఽఽత్మప్రియే వస్త్రే కృష్ణః సంకర్షణస్తథా।
శేషాణ్యాదత్త గోపేభ్యో విసృజ్య భువి కానిచిత్ ॥ **39** ॥

తతస్తు వాయకః ప్రీతస్తయోర్వేషమకల్పయత్।
విచిత్రవర్ణైశ్చేలేయైరాకల్పైరనురూపతః ॥ **40** ॥

నానాలక్షణవేషాభ్యాం కృష్ణరామౌ విరేజతుః।
స్వలంకృతౌ బాలగజౌ పర్వణీవ సితేతరౌ ॥ **41** ॥

తస్య ప్రసన్నో భగవాన్
ప్రాదాత్ సారూప్యమాత్మనః।
శ్రియం చ పరమాం లోకే
బలైశ్వర్యస్మృతీంద్రియం ॥ **42** ॥

తతః సుదామ్నో భవనం మాలాకారస్య జగ్మతుః।
తౌ దృష్ట్వా స సముత్థాయ ననామ శిరసా భువి ॥ **43** ॥

తయోరాసనమానీయ పాద్యం చార్ఘ్యార్హణాదిభిః।
పూజాం సానుగయోశ్చక్రే స్రక్తాంబూలానులేపనైః ॥ **44** ॥

ప్రాహ నః సార్థకం జన్మ పావితం చ కులం ప్రభో।
పితృదేవర్షయో మహ్యం తుష్టా హ్యాగమనేన వాం ॥ **45** ॥

భవంతౌ కిల విశ్వస్య జగతః కారణం పరం।
అవతీర్ణావిహాంశేన క్షేమాయ చ భవాయ చ ॥ **46** ॥

న హి వాం విషమా దృష్టిః సుహృదోర్జగదాత్మనోః।
సమయోః సర్వభూతేషు భజంతం భజతోరపి ॥ **47** ॥

తావాజ్ఞాపయతం భృత్యం కిమహం కరవాణి వాం।
పుంసోఽత్యనుగ్రహో హ్యేష భవద్భిర్యన్నియుజ్యతే ॥ **48** ॥

ఇత్యభిప్రేత్య రాజేంద్ర సుదామా ప్రీతమానసః।
శస్తైః సుగంధైః కుసుమైర్మాలా విరచితా దదౌ ॥ **49** ॥

తాభిః స్వలంకృతౌ ప్రీతౌ కృష్ణరామౌ సహానుగౌ।
ప్రణతాయ ప్రపన్నాయ దదతుర్వరదౌ వరాన్ ॥ **50** ॥

సోఽపి వవ్రేఽచలాం భక్తిం తస్మిన్నేవాఖిలాత్మని।
తద్భక్తేషు చ సౌహార్దం భూతేషు చ దయాం పరాం ॥ **51** ॥

ఇతి తస్మై వరం దత్త్వా శ్రియం చాన్వయవర్ధినీం ।
బలమాయుర్యశః కాంతిం నిర్జగామ సహాగ్రజః ॥ **52** ॥

॥ ఇతి శ్రీమద్భాగవతే మహాపురాణే పారమహంస్యాం సంహితాయాం
దశమస్కంధే పూర్వార్ధే పురప్రవేశో నామ ఏకచత్వారింశోఽధ్యాయః ॥